

Historia ya Falsafa

46 David Hume

Na Dkt. Arthur Holmes wa Chuo cha Wheaton

Mchana huu, tunageukia sehemu ya tatu ya wanasayansi wakubwa wa Kiingereza, Locke, Berkeley, na sasa Hume. Nilisema wanasayansi wa Kiingereza. Ningepaswa kusema wanasayansi wa Uingereza.

Yeye ni Mskoti. Na Hume, wote wanakuja, kama anavyofanya, miaka 50 tu baada ya John Locke. Mwaka 1690 ulikuwa insha ya John Locke kuhusu uelewa wa binadamu.

Na mwaka 1748 ulikuwa uchunguzi wa Hume kuhusu uelewa wa binadamu. Na hivyo katika kipindi kisichozidi miaka 50, mabadiliko ya ajabu yanatokea . Kuanzia matumaini ya John Locke, matumaini ya kimantiki, kuhusu uwezekano wa maarifa ya majaribio, hadi shaka ya David Hume kuhusu hilo.

Kwa kweli, kabla ya 1748, miaka tisa mapema, alipokuwa na umri wa miaka 20 tu, kama unavyoona, alizaliwa mwaka 1711, mikataba hiyo ilitoka mwaka 1739. Kwa kweli ilikamilika , nadhani, mwaka 1736. Katika umri huo mdogo, alikamilisha makala kuhusu asili ya mwanadamu, ambayo ni ndefu zaidi kuliko uchunguzi.

Kuna toleo la kila mtu, unajua, zile juzuu ndogo ndogo za bluu, juzuu mbili. Nilikuwa nilete langu , lakini nikagundua kuwa juzuu moja nililokuwa nimemkopesha mtu halijawahi kurudi. Kwa hivyo nilitaka kuleta toleo la juzuu moja, ambalo ni toleo la kawaida la kitaaluma, na nikagundua kuwa nilikuwa nimemkopesha mtu hilo na halikurudi tena.

Kwa hivyo ikiwa unamjua mtu yeyote ambaye ana Hume, jina langu likiwa mbele, mfukuze mtu huyo na umrudishie. Niliwakopesha watu mwaka jana wakati kulikuwa na semina ya Hume. Lakini kwa vyovyote vile, kitabu cha awali, mikataba, ni kirefu zaidi.

Hume anasema kwamba ilianguka ghafla kutoka kwa vyombo vya habari. Na kwa hivyo inaonekana aliandika uchunguzi huo kwa ufupi zaidi, akiufanya uwe wa kufurahisha kidogo, ili kupata umaarufu wa kifasihi, ambao anakiri kwamba alikuwa akiutamani sana. Kwa hivyo makala ni ndefu zaidi, kamili zaidi, na ninapozungumzia Hume, nitakuwa nikitegemea makala pamoja na uchunguzi.

Idadi ya mada ambazo anaacha kutoka kwenye uchunguzi, kama tutakavyoona, msisitizo uliopo katika ujuzi wetu wa vitu vya nje, kwa kweli uko kwenye ujuzi wetu wa miunganisho ya chanzo na athari. Kidogo juu ya ujuzi wetu wa Mungu, lakini katika mikataba, anashughulika na ujuzi wa miunganisho ya chanzo na athari, ujuzi wa nafasi, ujuzi wa wakati, ujuzi wa maada, ujuzi wa akili, na majadiliano kamili zaidi

ya mada za kimetafizikia, ambazo tuliona kuwa muhimu katika Locke na Berkeley. Sasa katika kazi hizi zote mbili, mikataba na uchunguzi, lengo lake ni wazi kuwa ni epistemolojia.

Hili ndilo jambo kuu linalohusu kipindi cha Mwangaza. Lielezee katika majina ya kazi. John Locke, Insha Kuhusu Uelewa wa Kibinadamu.

George Berkeley, kanuni za maarifa asilia. David Hume, Uchunguzi Kuhusu Uelewa wa Kibinadamu. Irudishe, insha kuhusu uelewa wa kibinadamu.

Na Leibniz akijibu... Hapana, hebu tuone, Locke ni insha. Hiyo ni kweli. Hume ndiye anayeuliza.

Na katika kumjibu Locke, unaweza kukumbuka kwamba Leibniz alikuwa ameandika Insha Mpya kuhusu Uelewa wa Kibinadamu. Kwa hivyo katika kipindi hiki, huu ndio mwelekeo wa umakini. Je, kuna uwezekano gani wa maarifa ya kibinadamu? Ni aina gani ya ufikiaji ambao maarifa ya mwanadamu yanaweza kuwa nao katika enzi hii ya akili, ambayo, bila shaka, ni enzi ya akili ya kisayansi? Ni upeo gani wa maarifa ya kisayansi, kwa maneno mengine? Na ni kuhusu hili kwamba Hume anakuwa na shaka sana.

Sasa, katika mikataba, anaamini kwamba ufunguo wa kutatua migogoro ya kifalsafa ni utafiti wa asili ya mwanadamu. Utafiti wa asili ya mwanadamu. Ndiyo maana kitabu hicho kinaitwa Mikataba ya Asili ya Mwanadamu, atasema.

Na anaiweka chini ya kichwa cha habari kuonyesha kwamba anashughulika na asili ya mwanadamu kwa kile anachokiita mbinu ya majaribio. Neno majaribio wakati huo halikuwa na uhusiano wowote na dhana na uthibitisho. Lilimaanisha tu mvuto wa uzoefu.

Kwa hivyo anachojaribu kufanya ni kutoa maelezo ya kimajaribio ya asili ya mwanadamu kuhusiana na masuala mawili, anasema: Imani ya mwanadamu na kitendo cha mwanadamu. Imani ya mwanadamu na kitendo cha mwanadamu.

Na kwa kuzingatia ufupisho huo, ni muhimu kwamba hasemi maarifa ya mwanadamu. Kwa sababu msisitizo wake mkuu ni kutoa saikolojia inayoelezea imani ya mwanadamu, na inayohusiana na ile ya asili ya mwanadamu kwani inaathiri maadili. Weka hivyo kwa njia nyingine.

Tukitaka kuelezea imani ya binadamu kulingana na Hume, tunapaswa kuacha maelezo ya kimantiki. Tunaamini kinachoweza kuthibitishwa. Tunaamini kwa uwiano na ushahidi halisi wa majaribio.

Kumbuka kigezo cha John Locke cha ushuhuda. Lazima ugeuke kutoka hapo na uangalie saikolojia ya mwanadamu. Asili ya mwanadamu inatuongoza kuamini.

Kuna maelezo ya kisaikolojia ya imani. Na vivyo hivyo kuhusu si imani ya kimaadili tu bali pia matendo ya kimaadili. Tunaongozwa kwenye matendo ya kimaadili, tena, si kwa nguvu ya kufikiri kuhusu kanuni za kimaadili bali tu na saikolojia ya hisia za kibinadamu.

Hisia za kimaadili zinazotuongoza kutenda. Kwa hivyo katika visa vyote viwili, anatoa saikolojia ya maelezo zaidi kuliko yeye kuwa uthibitisho wa kimantiki, kimantiki au uhalalishaji wa ushahidi. Malalamiko yake ni kwamba kutoeleweka kwa mawazo huwapotosha watu kama Descartes, Locke, Spinoza, na hata Berkeley.

Sasa inasikika kama jambo la ajabu kusema kutoeleweka kwa mawazo wakati Descartes na Locke walikuwa wakisisitiza mawazo yaliyo wazi na tofauti. Hoja yake ni kwamba mawazo si wazi na tofauti. Na kwa maana hiyo, ananikumbusha rafiki yangu mmoja zamani ambaye alikuwa akisema wakati mtu alisema kuhusu wazo, sawa, ni wazi kabisa kwangu, jibu lake lingekuwa, sawa, samahani, sioni kama ni hivyo.

Kwa sababu baada ya yote, kigezo cha uwazi na utofauti kinahusiana moja kwa moja na jinsi mtu anavyofikiria wazo hilo. Linategemea mtu binafsi. Na Hume haoni mawazo ambayo Descartes na Locke wanashikilia kuwa wazi na tofauti kuwa hivyo.

Utagundua, tunapoingia katika nadharia yake ya mawazo, kwamba Hume, badala ya kuzungumzia uwazi na utofauti, anazungumzia nguvu na uchangamfu. Nguvu na uchangamfu. Ona kwamba hizo ni vigezo vya hisia, si vigezo vya utambuzi.

Sio suala la kufikiria kwa uwazi bali kuhisi kwa nguvu. Hilo linakuwa muhimu. Sasa, hilo ndilo jambo analoliweka wazi, kisha katika utangulizi wa mikataba.

Lakini katika sehemu ya kwanza ya uchunguzi, anafanya kitu kinachofanana sana nacho. Na kama umekuwa ukisoma sehemu hiyo ya kwanza, huenda umegundua, natumai umegundua, kwamba alichokuwa akifanya ni kuzungumza kuhusu aina ambazo anaziita abstruse na, kwa upande mwingine, falsafa ya vitendo. Na kile anachotetea, hatimaye, ni mchanganyiko wa hizo mbili.

Bora ni aina fulani ya mchanganyiko wa mambo hayo mawili. Falsafa isiyoeleweka ni aina ya kitu ambacho Descartes na John Locke walijihusisha nacho. Thamani yake katika kuzungumza kinadharia kuhusu mawazo na maarifa na kadhalika, thamani yake iko katika usahihi wa kimantiki.

Inachochewa na udadisi wa kiakili. Lakini haitoi msingi wa maadili, ujuzi wa ulimwengu wa nje, au theolojia ya asili. Hiyo ni kusema, aina za mbinu za kimantiki na za kimantiki hazina nguvu katika kuisitiza maadili, kuisitiza ujuzi wa kisayansi wa

ulimwengu wa nje, na kusesitiza imani ya mtu kwa Mungu katika uthibitisho wa kimantiki.

Falsafa isiyoeleweka, pamoja na aina hiyo ya mahitaji ya kimantiki, ina thamani tu katika hisabati. Katika hisabati pekee. Kwa hivyo, mwanzoni kabisa, basi, katika sehemu hiyo ya utangulizi, anachofanya ni kutangaza, kutangaza, kukataa kwake roho ya Mwangaza, dhana ya Mwangaza wa maarifa, utawala wa sababu.

Na katika kuzungumzia falsafa ya vitendo, tofauti na hili, anazungumzia kile kinachoongoza vitendo. Kwa nini sisi Anaamini tunachofanya. Na hivyo, anasema, akizungumzia mchanganyiko wa hayo mawili, kuwa mwanafalsafa, lakini bado uwe mtu.

Naam, mwanamke pia. Kwa maneno mengine, asili ya mwanadamu, badala ya madai bandia ya akili, ndiyo inayopaswa kuainisha falsafa, uelewa wa asili ya mwanadamu. Kwa hivyo, iwe unaanza na mikataba au unaanza na uchunguzi, jinsi tunavyouona katika Kaufman, mwanzo ni uleule.

Anaanza kwa kutangaza, kwa kweli, kile atakachofanya. Weka kando madai ya Descartes na Locke kwa sababu ya kibinadamu, na uenge saikolojia ya imani. Sawa, hilo linaeleweka vya kutosha? Ukishaelewa hilo, nadhani unaweza kuona kile Hume anafanya.

Mara nyingi, kwa bahati mbaya, watu huwa wanamzungumzia Hume na, kwa hivyo, wanamfundisha Hume, kana kwamba aliandika sehemu nne za kwanza za Uchunguzi, Kanuni ya Sababu. Na kusahau kinachofuata, Sehemu ya 5, ambayo inahusiana na kile anachokiita suluhisho la shaka kwa mashaka haya. Ana shaka kuhusu sababu.

Anatatuaje shaka? Kwa kukuza saikolojia ya imani, ambayo inaonyesha kwamba imani si ya hiari kila wakati, kama Descartes alivyosema, kama Locke alivyosema. Unakumbuka mitazamo yao. Ikiwa hakuna ushahidi wa kutosha, zuia imani.

Nia haipaswi kutangulia akili. Ambayo Hume, kwa kweli, anaitikia. Nia inaweza isiendelee mbele ya akili, lakini wewe unaitangulia.

Lakini unalo. Hata kama hujapata uthibitisho wowote wa kuwepo kwa ulimwengu wa nje. Angalia jinsi unavyotenda katika ulimwengu unaokuzunguka, kana kwamba ni halisi kabisa.

Sawa. Hiyo ndiyo njia yangu ya utangulizi. Sasa, maendeleo ambayo Hume anaingia katika kuzungumzia maarifa na imani, kama unavyoweza kutarajia dhidi ya historia ya Descartes na Locke, lazima yaanzishwe kwa kuzungumzia nadharia ya mawazo.

Na ninapendekeza kwamba hapa ni muhimu sana uangalie anapotofautiana na John Locke. Ukimsoma Locke kwa makini, utakuwa umegundua tofauti hizo. Kwa hivyo, tofauti si tu kutoka kwa Locke, bali pia kutoka kwa Berkeley.

Mchukue Locke kwanza. Mchukue Locke kwanza. Unaona kwamba Locke anaanza kwa kuzungumzia mawazo.

Rahisi na tata. Sawa. Hume anafurahi sana kuzungumzia mawazo, rahisi na tata.

Tofauti ni kwamba ilhali Locke anaamini kwamba mawazo rahisi ndiyo chanzo cha awali cha fahamu, mawazo rahisi na yaliyo wazi, kwa upande mwingine, Hume huingiza kama chanzo cha awali si mawazo, bali hisia. Hisia. Hisia ni vichocheo vya asili vyenye nguvu na uchangamfu.

Hapo ndipo, si wazi na tofauti, bali ni ya nguvu na uchangamfu. Nguvu na uchangamfu. Nguvu sana kiasi cha kutoweza kuzuilika.

Mwenye uchangamfu kiasi cha kutukamata. Mwenye nguvu na uchangamfu. Sasa, hoja yake ni kwamba tu hisia kwamba hali ya hisia na hisia, inapoibuka, huamsha fahamu.

Na inapopungua, hutoa nafasi kwa wazo. Kwa hivyo, wazo ni hali ya utambuzi inayofuata hisia, ambayo hukupa nakala ya hisia. Sawa? Nakala ya hisia.

Sasa, chukulia, kwa mfano, ikiwa kuna mwanga mkali unaokushangaza. Unachopitia mwanzoni si wazo wazi na tofauti la mwanga mkali. Unachohisi mwanzoni ni maumivu, nguvu yake inayopofusha.

Na ikiwa ghafla nitakupigia kelele, athari ya awali itakuwa ya kimwili, badala ya , je , nilikuamsha? Itakuwa ya kimwili badala ya dhana, waziwazi. Lakini inaonekana wazi zaidi katika hisia hizo za kimwili ambazo zinahusishwa na kiwango fulani cha, nini, mshtuko, maumivu, chochote kile. Lakini hoja yake ni kwamba, tunapomfikia Whitehead baadaye , anaita ubora wa ufanisi wa kisababishi katika utambuzi.

Isipokuwa kwamba Hume hayuko tayari kuiita ufanisi wa kisababishi. Lakini ni ubora wa hisia, ukitaka, wa hisia, badala ya utambuzi katika uzoefu wa mwanadamu. Ndiyo.

Ubora wa hisia au hisia. Nini kitatokea ikiwa unaendesha gari kando ya barabara kuu na ghafla kitu kikakujia mbele yako? Unaona, si wazo lililo wazi na tofauti. Ni kitendo cha kutafakari, na moyo hupiga haraka sana .

Kwa hivyo anafanya saikolojia yake ya maelezo kwa maana hii. Sasa jambo la kuvutia ni kwamba ingawa hisia hukuacha na wazo, wazo hilo, linapokuja akilini, linarudi

akilini, kukumbuka hisia, wazo hilo, likikumbukwa, pia huacha hisia yake. Na hisia hiyo huacha wazo lake.

Kwa hivyo ndivyo ulivyo na mchanganyiko huu wa hisia na mawazo. Hisia ya awali, hisia ya awali, hutoa wazo, ambalo ni nakala yake. Hisia ambayo inahusishwa, hisia ambayo ni hamu, kutopenda, kitu cha aina hiyo.

Hukupenda jibu hilo la hisia. Kumbukumbu tena, au ukipenda, kufikiria kitu, pia huacha hisia. Kwa hivyo una aina hii yote ya hisia.

Na neno hisia, ambalo linahusishwa na hisia ya awali sasa badala ya wazo, hisia hiyo, ndiyo, unamaanisha nini unaposema hisia kwa lugha ya kawaida. Mtu anapokufurahisha, na unasema, "Hei, hiyo ni hisia kali. Kwa hivyo msisitizo uko kwenye kimwili, kihisia, badala ya utambuzi.

Naam, hii ni tofauti moja kuu kutoka kwa John Locke. Na Hume anatumia neno mtazamo kurejelea biashara hiyo yote. Mtazamo.

Mitazamo si mawazo yaliyo wazi na tofauti. Mitazamo ni hali tu za fahamu. Hali za fahamu zinazozanua na hisia na kujumuisha mawazo.

Sasa, kuondoka kwa pili kutoka kwa Locke si mabadiliko makubwa sana, lakini nadhani ni maendeleo zaidi ya Locke. Anazungumzia kuhusu uhusiano wa mawazo. Baada ya yote, tukichanganya mawazo rahisi na mawazo tata, kama tunavyofanya, basi atapendezwa na mchakato wa kisaikolojia ambao hili linaendelea.

Tunawezaje kupata mawazo ya vitu? Mawazo ya mahusiano? Mawazo ya aina za kuwa? Yanayoweza kubadilika, hata kama ni muhimu. Na anaona kwamba kuna kanuni tatu za uhusiano zinazotumika. Ninaweza kusema kwamba katika hatua hii ya historia, mwanzo wa karne ya 18, saikolojia ya ushirika ilikuwa ikienda vizuri sana.

Kwa hivyo kile Hume anachofanya hapa kinaendana na saikolojia ya vyama, ambapo wanajaribu kutafuta kanuni ambazo vyama hufuata. Naam, kanuni tatu za vyama ambazo Hume huja nazo ni kufanana, ukaribu, sababu, na athari. Kwa hivyo tunaonekana kuchanganya mawazo, ili kuhusisha mawazo katika yale magumu zaidi wakati hisia na mawazo yanayorudiwa yanafanana.

Tunavichanganya. Na ni kwa njia hiyo ndipo ninapopata wazo langu la dutu fulani. Ninajua kwamba hii ni mojawapo ya alama hizi za kukausha zisizo na vumbi? Naam, hisia ninazopata kuhusu hilo ni mwonekano na aina ya harufu ya kuchukiza.

Ilinibidi niingize neno la kuchukiza ili kupata neno lenye ufanisi. Harufu ya kuchukiza, unaona, ambayo inajirudia. Jambo lile lile linajirudia.

Ninachokumbuka kutoka mara ya mwisho, nilikipata tena. Na kufanana huko kunakuza wazo la kitu chenye utambulisho unaoendelea. Kwa hivyo ni kama tabia ya kiakili inaundwa ya kufikiria alama hii.

Kwa njia hiyo. Wazo la kiini. Ukarimu, vivyo hivyo.

Ikiwa vitu vimekaribiana, huwa tunavihusisha. Vimekaribiana kwa nafasi. Vimekaribiana kwa mpangilio wa wakati.

Na kwa hivyo tunapata mawazo ya mahusiano ya anga na mahusiano ya muda. Kwa hivyo, ya eneo katika nafasi na eneo katika wakati. Sasa angalia, haya ni maeneo maalum .

Kama vile alama ilivyo kitu fulani. Kwa sababu mawazo changamano ninayopata si mawazo ya baadhi ya vitu vya ulimwengu visivyoonekana. Ni mawazo ya mambo maalum.

Sio mawazo ya jumla ya kufikirika, bali mawazo ya maelezo mahususi. Na nikipata mawazo ya alama kwa ujumla, mawazo ya jumla, tena, ni kwa sababu ya kufanana ndiyo inayofanya hivyo. Sasa, anapokuja kwenye uhusiano wa sababu na athari, kanuni ya sababu na athari ni kanuni ya uhusiano, yaani, ambapo ugumu hutokea.

Hilo ndilo tatizo analolitaja katika sehemu ya nne ya uchunguzi. Kwa sababu inageuka kuwa, unapojaribu kuelezea kwa njia ya majaribio kile tunachokiita aina za uhusiano wa sababu-athari, tunachoweza kuona ni miunganiko isiyobadilika, miunganisho sare. Lakini hatujawahi kuona nguvu inayotumika, nguvu ya sababu, na kile anachokiita miunganisho ya sababu.

Kwa hivyo usawa wa asili ni jumla ya majaribio. Lakini kwamba A lazima isababishe B, ni sababu muhimu ya hiyo, ambayo haijulikani kijaribio. Kwa hivyo kati ya kanuni hizi tatu za uhusiano, ingawa zote zinafanya kazi, hitimisho kutoka kwa tatu hadi miunganisho yoyote muhimu si sahihi.

Ingawa kisaikolojia tunaamini hivyo. Na hii itakuwa ufunguo wa jinsi tunavyofikia imani fulani, kama vile imani katika vitu vya kimwili, vitu vya nje, imani katika Mungu, na kadhalika. Kwa sababu tunaamini katika miunganisho ya sababu-athari ambayo hakuna ushahidi wa majaribio, na kwa jambo hilo hakuna ujuzi wa awali.

Kwa hivyo kumbuka hilo pia, basi, uhusiano wa mawazo. Sasa hilo linampeleka katika nafasi ya tatu kuhusiana na Locke, ambayo inampeleka kupiga hatua moja zaidi kuliko Locke na kuunda kile ambacho kimejulikana kama kigezo cha maana cha kiempiriki. Kigezo cha maana cha kiempiriki.

Sasa hazungumzii kigezo cha ukweli. Au imani iliyothibitishwa. Anazungumzia lugha tu, maana ya maneno, unaona.

Na ikiwa tunazungumzia maana halisi, marejeleo ya kitu , marejeleo ya kitu maalum, kutaja kitu, kuelezea kitu, basi kigezo cha maana kwa mtaalamu wa empiric kitakuwa kwamba lugha lazima irejeele baadhi ya asili, hapana, si mawazo asilia ya aina ya empiric, lakini hisia asilia za aina ya empiric. Kwa hivyo angalia ukurasa wa 100, hapana, irudishe nyuma, 291 katika Kaufman. 291, ambayo iko mwisho wa Sehemu ya 2 ya Uchunguzi.

Sentensi mbili za mwisho, kwa kweli, ni za Sehemu ya 2 ya Uchunguzi. Na angalia anachosema. Sentensi tatu za mwisho.

Hisia zote, yaani, hisia zote, za nje au za ndani. Hisia za nje, hisia za ndani. Anazungumzia hisia za nje na hisia za ndani.

Hisia zote, hisia zote. Ndani au nje. Nguvu na angavu.

Mipaka kati yao imebainishwa kwa usahihi zaidi. Wala si rahisi kuanguka katika kosa lolote la hali kuhusiana nao . Kwa hivyo, tunapofikiria tuhuma yoyote kwamba neno la kifalsafa linatumika bila maana au wazo, kama ilivyo mara nyingi sana, tunahitaji tu kuuliza ni wazo gani linalodhaniwa limetokana nalo.

Na ikiwa haiwezekani kutoa hisia yoyote, hii itathibitisha tuhuma zetu. Kwa kuleta mawazo katika mwanga ulio wazi, tunaweza kutumaini kwa busara kuondoa mzozo wote unaoweza kutokea kuhusu asili na uhalisia wake. Je, mawazo yako yana msingi wowote? Msingi wa uzoefu au la? Kwa hivyo unachotaribu kufanya ni kuchukua wazo gumu, kulichambua katika mawazo rahisi , na kuuliza ni maoni gani ya asili ambayo mawazo haya rahisi yanatoka .

Na hicho ndicho kigezo cha asidi. Sasa, ni kigezo hiki cha maana cha kielelezo ambacho anakitumia kwa ufanisi mkubwa. Anapozungumzia wazo la muunganisho muhimu, hakuna hisia ya awali ya muunganisho muhimu, kwa hivyo wazo hilo halina maana.

Anapozungumzia muujiza, anadhani kwamba wazo la muujiza ni kitu kisichohusiana na hisia yoyote ya asili, kwa hivyo haiwezekani kuthibitisha. Wazo la kitu chochote kisichoeleweka, mawazo ya kufikirika, ulimwengu halisi, katika hali hiyo hiyo tena. Hii inageuka, hata kwa dhana ya akili kama kitu, kama kiumbe.

Kuhusu roho, unakumbuka, tulipokuwa tukizungumzia kuhusu hilo mara ya mwisho. Kwa sababu anaangalia kwamba, tuna hisia za hali zetu za kiakili, za matakwa yetu, matumaini na hisia zetu, lakini hisia za kiini cha akili, kiini cha roho ziko wapi?

Haziachi hisia zozote . Kwa hivyo hakuna sehemu ya marejeleo ya kimatibabu inayohusika katika kuzungumza hivyo.

Sasa, unaweza kusema, vema, kwa nini Berkeley hakuliona hilo? Au Locke? Kama hilo lilikuwa muhimu, Descartes? Naam, Descartes alianza kwa kusema, hapana, hatuna wazo lolote la moja kwa moja, wazi, na dhahiri la akili, lakini tuna wazo. Wazo. Wazo kwamba lipo.

Ili Descartes anapopitia mawazo yake, nadhani, kwa hivyo mimi nipo, ni kitu cha kufikiri, wazo alilo nalo ni kwamba mimi ni mtendaji ambaye ndiye wakala anayefikiria, na mimi hunipata ninaposema, nadhani, mimi nipo, nimejipata. Na Locke na Berkeley hufuata mstari huo wa mawazo, lakini si Hume sana. Si Hume sana.

I ni nini ? Kama si kiini, basi, ni nini kijaribio? Na hili linafikia swali la utambulisho binafsi, na katika Makala, ana sura moja inayoshughulikia wazo la kiini cha akili. Ana sura nyingine inayoshughulikia dhana ya utambulisho binafsi. Na kama hatuna msingi wa kuthibitisha kuwepo kwa kiini cha akili, basi suala la utambulisho binafsi lazima lishughulikiwe.

Tunajua nini kuhusu utambulisho binafsi? Na anasema yote tunayojua kuhusu utambulisho binafsi ni kupitia kumbukumbu. Unajua, jichunguze mwenyewe. Ikiwa unatafuta msingi wa kijaribio wa kuzungumza kuhusu I, I ni nini? Mimi wako ni nini kwako kijaribio? Sasa, ni wazi, si mwili kama huo.

Kwa sababu bado wewe ni wewe, hata kama unakata kucha zako za vidole na miguu, na kunyoa nywele zako. Kupoteza uzito huo wa mwili hakukuathiri. Na sasa tunajua unaweza kukubaliana na upandikizaji, hata upandikizaji wa moyo.

Na watu wanaandika hadithi za kisayansi za kifalsafa kuhusu kama ungekuwa wewe kama ungepandikizwa ubongo. Unaona ? Ndiyo, kuna kila aina ya kazi za kuvutia za fasihi zinazojenga kuzunguka hilo. Lakini kuhusu ucheshi, mwili hauna maana kwa sababu mwili ndio huo, si mimi. Na unahisi kwamba ukijiona kwenye picha, unajiona kwenye video.

Huyo si Mimi ninayemjua. Ninaweza kupinga hilo. Hapana, Mimi ninayemjua ni Mimi ninayemjua ndani kupitia kile wanachokiita tafakari.

Unaona ? Mimi ndiye niliyekuwa nikifikiria katika tukio kama hilo. Jambo la kuhisi, tukio lingine. Jambo la kuzungumza, katika tukio lingine.

Mimi niliyepitia ndani. Unaona ? Na hivyo utambulisho binafsi wa Hume unajumuisha mkondo huu wote, aina ya mawazo na hisia. Hisia na tafakari ambazo, katika

kumbukumbu yangu, ninazifuatilia nyuma kabisa kwenye mito tata ya mawazo na hisia ambazo zilikuwa zangu.

Unaona ? Kwa hivyo anasema katika uchambuzi wa mwisho kwamba nafsi ni kama ukumbi wa michezo ambapo mawazo huonekana na kupita. Moja baada ya nyingine, yakipita haraka yanapokuja na kupita. Hiyo ndiyo yote iliyopo kuhusu utambulisho.

Kisha anaongeza sentensi nyingine kwa njia ya sifa. Usiruhusu hili likuelewe vibaya. I ni mkondo wa mawazo, si hatua ambayo yanasimama.

Sio ujenzi wa ukumbi wa michezo, ni maonyesho tu. Kwa hivyo linapokuja suala la asili ya nafsi, ni wazi kwamba yeye ni mtu wa ajabu tu, si mtu wa uhalisia. Ni mtu wa ajabu tu.

Tunaweza tu kuzungumzia jinsi nafsi inavyoonekana, si jinsi nafsi ilivyo. Naam, nadhani hilo, ambalo analiendeleza mwishoni mwa Kitabu cha Pili cha Makala, nadhani hilo labda ni mojawapo ya mifano iliyo wazi zaidi ya jinsi kigezo hiki cha maana cha kielelezo kinavyofanya kazi. Ni nini kingine tunachoweza kurejelea kielelezo cha kijaribio tunapozungumzia nafsi ? Naam, kama unavyojua, ni kigezo hiki cha maana cha kielelezo ambacho kilipitishwa na kusasishwa na wataalamu wa kielelezo wa kimantiki wa karne ya 20.

Na tutakutana tena nayo tutakapomfikia AJ Ayer na kitabu chake Lugha, Ukweli na Mantiki, ambacho tutasoma wakati wa masika wakati fulani. Loo, kuwa Ayer wakati Aprili itakapofika. Itakuwa karibu wakati huo ambapo baadhi yetu tungenesema, Loo , kuwa Uingereza sasa kwa kuwa Aprili imefika, itakuwa AJ Ayer badala yake.

Na yeye, baada ya yote, ni Mwingereza. Sawa, maoni yoyote kuhusu Locke na jinsi anavyofanya, nayarudisha nyuma, Hume na jinsi anavyofanya zaidi ya Locke? Sawa. Sawa, sasa, bado na nadharia yake ya mawazo, analinganishwaje na Berkeley? Analinganishwaje na Berkeley? Naam, nadhani uchunguzi wa kwanza ni dhahiri, kwamba anakubaliana na msimamo wa Berkeley wa kutaja majina.

Anakubaliana na usemi wa Berkeley wa nomino. Hilo ni dhahiri, sivyo? Kwamba ikiwa tutakuwa watetezi wa upimaji mkali, tukifuatilia kila kitu hadi kwenye hisia, basi hakuna hisia za majaribio za viumbe vya dhahania au mawazo ya dhahania. Mawazo yetu yote yanahusu sifa maalum zinazoonekana au kuhisiwa.

Na maneno huwa majina ya jumla tu kwa matumizi ya kawaida ambayo huyatumia bila kubagua kati ya maelezo yanayofanana. Tunaunganisha maelezo hayo kwa sababu ya kufanana kwao na kutumia neno moja kuyarejelea yote. Lakini hatujawahi kufupisha dhana yoyote ya kiini cha ulimwengu.

Kwa hivyo, anakubaliana na Berkeley katika suala hilo. Na mtazamo huo wa Hume kuelekea mawazo ya kufikirika unajitokeza katika mjadala wake wa nafasi na wakati, ambao uko katika sehemu ya pili ya makala. Haumo katika uchunguzi.

Anasisitiza kwamba hatuna wazo la majaribio, kwa sababu hakuna hisia ya mwisho, ya nafasi isiyo na kikomo au wakati usio na kikomo. Na wakati watu kama baadhi ya watu wa kabla ya Socrates wanapozungumzia ugawaji usio na kikomo wa chembe za maada, kuendelea na kuendelea, sawa, ikiwa hatuna dhana ya kutokuwa na kikomo, hatuwezi kufikiria kwa wazo lolote wazi la ugawaji usio na kikomo. Na kwa hivyo dhana hizo zinazohusiana na majadiliano ya kitamaduni zimetoka.

Tunachoweza kufikiria ni mahusiano ya anga yenye kikomo na mahusiano ya muda, hivyo tu. Hakuna wazo dhahania la nafasi, hakuna wazo dhahania la wakati, hakuna wazo dhahania la dutu. Mawazo changamano tu ya vitu fulani ndiyo mkusanyiko wa mawazo rahisi.

Hayo tu. Hakuna wazo la kuwepo, ni mambo tu ambayo tunafikiri, kama tunavyosema, yapo. Lakini huna wazo la kuwepo, hakuna hisia za kuwepo.

Unapata hisia zenye sifa zake. Uwepo si sifa ya wazo. Na hilo litakuwa muhimu tutakapomfikia Immanuel Kant, na anazungumzia hoja ya ontolojia, unaona, wazo la kiumbe mkamilifu kiasi kwamba lazima kiwepo.

Naam, kama kuwepo si dhana, huwezi kuitabiria chochote . Sio kiarifu sahihi, kama Kant anavyosema. Na kwa hivyo hakuna uthibitisho hapo katika uthibitisho wa ontolojia.

Kwa hivyo, unapopitia mwelekeo huo wa nadharia ya mawazo iliyobadilishwa ya Hume, unaweza kuona vizuri anakoelekea. Na nadhani inaanza kuonekana kana kwamba mengine ni operesheni ya kumaliza tu. Angalau mengine yote anayofanya kuhusu maarifa na imani na mada za kimetafizikia na theolojia.

Ona kwamba swali lake la msingi si, unaweza kuthibitisha hivi na vile, lakini kwa uzoefu unazungumzia nini? Swali la msingi ni la maana, maana ya kimatibabu, badala ya ukweli. Isipokuwa unajua kinachorejelewa kimatibabu. Unawezaje kuangalia ukweli wa kauli? Naam, swali, toa maoni hapo.

Ndiyo. Inaonekana kwangu kwamba kigezo cha maana cha kiempiriki kinaongoza kiasili kwenye nominali kwa mtu ambaye ni empiriki, kwa sababu basi huwezi kuwa na wazo kwamba maneno ni mawazo . Umeelewa hilo? Umesikia swali hilo, John? Inaonekana kwamba kigezo cha maana cha kiempiriki kinaongoza kiasili, nadhani unamaanisha kimantiki, kwenye nominali.

Ndiyo, mradi tu unadumisha mtazamo wa kimtazamo. Ndiyo, nadhani uko sahihi kabisa. Swali langu basi kwa kweli ni, nadhani najiuliza, wazo kwamba maneno ni mawazo lilitokea lini? Je, hilo halikutokea hadi Wittgenstein alipopinga hili? Lini lilitokea kwamba maneno ni mawazo? Au kuwakilisha kitu kingine zaidi ya hicho.

Ndiyo, inawakilisha kitu kingine tofauti. Naam, Wittgenstein pia, nadhani, ni mtu wa kawaida. Kwa maana ya kukataa mawazo ya kufikirika.

Bila shaka, John Locke ni mtetezi wa maadili ambaye si mtetezi wa majina. Na labda swali lako ni kama kuna watetezi wengine wa maadili, hapana, kama kuna watetezi wengine wa maadili pamoja na Locke ambao si watetezi wa majina. Unaelewa? Unachoweza kuelewa ni hiki.

Je, Locke alikosea kuhusu utangamano wa kimantiki wa ujasusi na dhana? Je, mtaalamu wa ujasusi lazima awe mwakilishi wa majina kila wakati? Je, inafuata lazima? Naam, namaanisha, nadhani inaendana na kigezo cha ujasusi cha maana. Nadhani najiuliza, ni lini kigezo hiki cha ujasusi cha maana kilipingwa hatimaye ili kiweze kufungua misingi zaidi ya kimantiki ya ujasusi? Naam, kilipingwa katika, au kwa kiasi fulani katika miaka ya 40, lakini kilipingwa katika miaka ya 50. Na kufikia miaka ya 60 ilikuwa imepita, miaka ya 1960.

Lakini changamoto yake haikuwa sana kutoka kwa mtazamo wa wanadhana. Tofauti na wale waliodai kwamba mtaalamu wa empiric mwenye kigezo cha empiricist cha maana hana uzoefu wa kutosha kuhusu utofauti wa lugha. Na hilo, kwa namna fulani, ndilo lilikuwa hoja ya Wittgenstein.

Angesema kwamba lugha hucheza michezo mingine zaidi ya mchezo wa kutaja, kuelekeza, kuashiria, na kurejelea tu. Na kinachohusika katika hilo ni utambuzi kwamba lugha haijumuishi maneno yaliyotengwa tu. Hakuna miundo ya sintaksia.

Lakini lugha ni kazi ya kijamii. Shughuli ya kitamaduni. Njia ambayo, katika utamaduni, tunafanya mambo ya kila aina.

Katika utamaduni wa lugha, unaona. Kwa hivyo kurahisisha kupita kiasi huko. Kwa hivyo nadhani ukosoaji huo unafaa.

Kulikuwa na ukosoaji mwingine ambao nadhani pia unafaa sana. Jinsi wanachanya wenye mantiki walivyosema kigezo hicho ilikuwa kwamba kauli yoyote ya kweli, ili iwe na maana ya majaribio, lazima, kimsingi, angalau ithibitishwe kimatibabu. Sasa, je, hiyo ni kauli ya kweli? Ikiwa ndivyo, je, inaweza kuthibitiwa kimatibabu? Unajua, inakuwa dhahiri kwamba si kauli ya kweli ambayo inaweza kuthibitiwa kimatibabu.

Na kwa hivyo wenye msimamo chanya walilazimika kurudi nyuma na kusema, hapana, hili ni sharti la kimbinu kwa upande wetu. Na kwa kusema hivyo,

wamebadilisha msimamo na kusema tutafanya kana kwamba marejeleo ya majaribio ndiyo aina pekee ya maana. Hapana, nadhani msimamo wa Locke unaweza kujitetea ikiwa tutatambua kwamba wabebaji wa mawazo ya kufikirika si picha za kiakili.

Locke anaonekana kufikiri, kwa dhana yake ya wazo lililo wazi na tofauti, kwamba kile tunachobeba akilini mwetu ni picha za kiakili za kitu fulani. Picha ya rangi ya samawati ya shati lako, au chochote kile. Hapana, linapokuja suala la kufikiria kwa njia ya kufikirika, hatuwazii sifa maalum.

Tunafikiria kwa maneno. Na ni maneno ambayo ni vyombo vya mawazo yasiyo ya kielelezo. Kufikiria kwa ufupi kutoka.

Kwa hivyo, ukitaka kutumia msembo huo, moja ya michezo ambayo lugha hucheza ni kufikiri kwa kina. Ambayo inaonekana zaidi katika jinsi hisabati inavyofanya kazi. Au kamusi inavyofanya kazi.

Ingawa aina hiyo ya mawazo ya kufikirika, ambapo kauli si taarifa za ukweli bali ni kauli za uchanganuzi, si pekee, nadhani. Nadhani ushairi ni aina nyingine ya mawazo ya kufikirika. Ambapo maneno ya mshairi huibua mawazo yote ya jumla bila kueleza maelezo.

Wakati mwingine, kwa kuelezea neno fulani, lakini wakati mwingine neno lenyewe pekee, hupata umuhimu wa kiishara. Ulinganifu. Naam, hilo ni swali muhimu sana.

Na biashara hii ilipoibuka katika karne ya 20, na tutazungumzia hilo tutakapoifikia, masuala mawili muhimu yaliyohusika yalikuwa ni nini hii inafanya kwa lugha ya maadili na nini inafanya kwa lugha ya kidini. Na hayo yalikuwa masuala mawili muhimu katika miaka ya 1950. Sawa.

Kisha tugeuze mawazo yetu kwenye hatua inayofuata katika maendeleo, inayohusiana na maarifa na imani. Na hapa, hebu tujikumbushe tu kwamba maarifa yanajumuisha mapendekezo. Ya mapendekezo yanayothibitisha kitu kuhusu uhusiano kati ya mawazo.

Pendekezo lina kiima na kiarifu. Huhusisha angalau maneno hayo mawili, mawazo mawili. Na kwa hivyo kuna aina mbili za pendekezo, asema Hume.

Aina mbili ambazo zimejulikana tangu wakati huo ni uchanganuzi na usanifu. Mapendekezo ya uchanganuzi yanahusiana tu na uhusiano wa kimantiki wa mawazo. Uhusiano wa kimantiki wa mawazo.

Na kwa hivyo ikiwa mapendekezo kama hayo ni ya kweli, yanaitwa ukweli wa kimantiki. Ukweli wa kimantiki. Ukweli wa kimantiki unahusiana na mambo ya ukweli.

Na kwa hivyo hizi huitwa ukweli wa kweli, ikiwa ni kweli. Sasa, uhusiano wa kimantiki wa mawazo unahusiana tu na mawazo, sio na kile kinachowakilisha. Kwa hivyo tukisema, kwa mfano, kwamba mchumba ni mwanaume ambaye hajaoa.

Tunazungumzia neno mchumba na maana yake, mwanaume asiyeolewa. Tunazungumzia lugha. Na maana ya maneno haya ni kwamba yanafanana kimantiki.

Kwa hivyo unachambua tu uhusiano wa kimantiki kati ya maneno haya mawili. Vivyo hivyo ni kweli kwa ufafanuzi wowote. Na mfano dhahiri zaidi ni katika hisabati.

3 pamoja na 5 sawa na 8 inazungumzia uhusiano wa kimantiki kati ya maneno 3, 5, na 8. Kwa hivyo hapa tunazungumzia tu lugha inayotumika. Au ukipenda, kuhusu mawazo . Hatujidai kuzungumzia kitu kingine chochote isipokuwa hisia.

Hatusemi kuzungumzia jambo lolote la nje. Iwe kuna mabasha waliobaki katika chumba hiki au la, ukweli ni kwamba mabasha wote watakuwa wanaume ambao hawajaoa. Kwa upande mwingine, bila shaka, ukisema, vema, mabasha ni wanyonge, hiyo itakuwa taarifa ya kweli.

Sasa, Hume hutumia muda mfupi sana katika uhusiano wa mawazo. Hilo linaonekana wazi zaidi katika hisabati. Na hataki kusema zaidi kuhusu hilo zaidi ya hapo ndipo falsafa ya kutatanisha, hoja ya kutatanisha ina thamani yake.

Na ni mazoezi mazuri ya kiakili na mazoezi ya miguu kwa sisi wengine ambao hatuko katika hisabati. Lakini wasiwasi wake uko kwenye kauli za ukweli ambapo kinyume cha kauli kama hiyo kinawezekana kimantiki. Haiwezekani kimantiki kuwa na mchumba ambaye ameo.

Inawezekana kimantiki kuwa na mchumba ambaye si mnyonge. Kwa hivyo kinyume cha kauli ya ukweli kinawezekana kimantiki. Ni za uwongo.

Kwa hivyo basi swali kubwa, na swali ambapo kigezo cha kimajaribio cha maana kinahusika, kinahusiana zaidi na ujuzi wa mambo ya ukweli. Na ndicho atakachohoji. Sasa, hoja yake kwa hili ndiyo inayoendelea katika sehemu hiyo muhimu ya nne ya uchunguzi.

Sehemu hiyo muhimu ya nne. Na naona kwamba saa hii ni polepole. Muda umekwisha, kwa hivyo usizuie pumzi yako.

Lakini tutafika kwenye sehemu hiyo muhimu wakati ujao.